

Instruction

für

die Armen-Bezirks-Vorsteher hinsichtlich
der Krankenpflege.

§. 1.

Die Armen-Bezirks-Vorsteher haben für die Erhaltung und Beförderung der Gesundheit der Armen Sorge zu tragen. Zu diesem Ende wird sich jeder Vorsteher so viel als möglich mit den Armen seines Bezirks bekannt machen und über deren Umstände, Lebens- und Familien-Verhältnisse die genaueste Auskunft zu verschaffen suchen.

§. 2.

Die Bezirks-Vorsteher werden den ihrer Obhut anvertrauten Armen ernstlich einschärfen, daß sie beim Beginn der Krankheit und nicht erst wenn diese eine bedenkliche Höhe erreicht hat, sich an sie zu wenden haben. Andererseits ist auch darauf zu sehen, daß um offenbar ganz unerheblicher kleinen Unpäßlichkeiten willen der Armenarzt nicht bemüht werde. Nach den Angaben, mehr noch nach den Charakter-Eigenschaften des Armen, wird selbst

INSTRUKCYA

dla

przełożonych obwodów ubogich względem
pielęgnowania chorych.

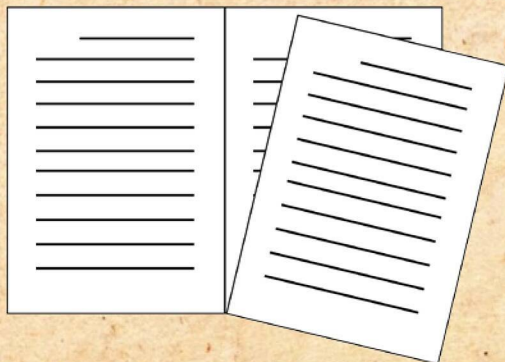
§. 1.

Przełożeni obwodów ubogich starać się mają o utrzymanie i popieranie zdrowia ubogich. Tym końcem zapozna się każdy przełożony ile możności z ubogimi obwodu swego, dochodząc najściślej ich stosunków życia i familijnych jako i położenia.

§. 2.

Przełożeni obwodów napominać będą ubogich poleconych ich opiece, aby się zgłaszali do nich przy rozpoczęciu choroby, nie oczekując stanu wątpliwego. Przymtem na to uważać trzeba, aby nie fatygować doktora ubogich z przyczyny małej oczywiście nie znaczącej słabości. Z opowiedzeń, mianowicie z przymiotów charakteru ubogiego różni nawet z medycyną zupełnie nie obe-

W woluminie kolejno współoprawne sygnatury:

240291 III

240292 III

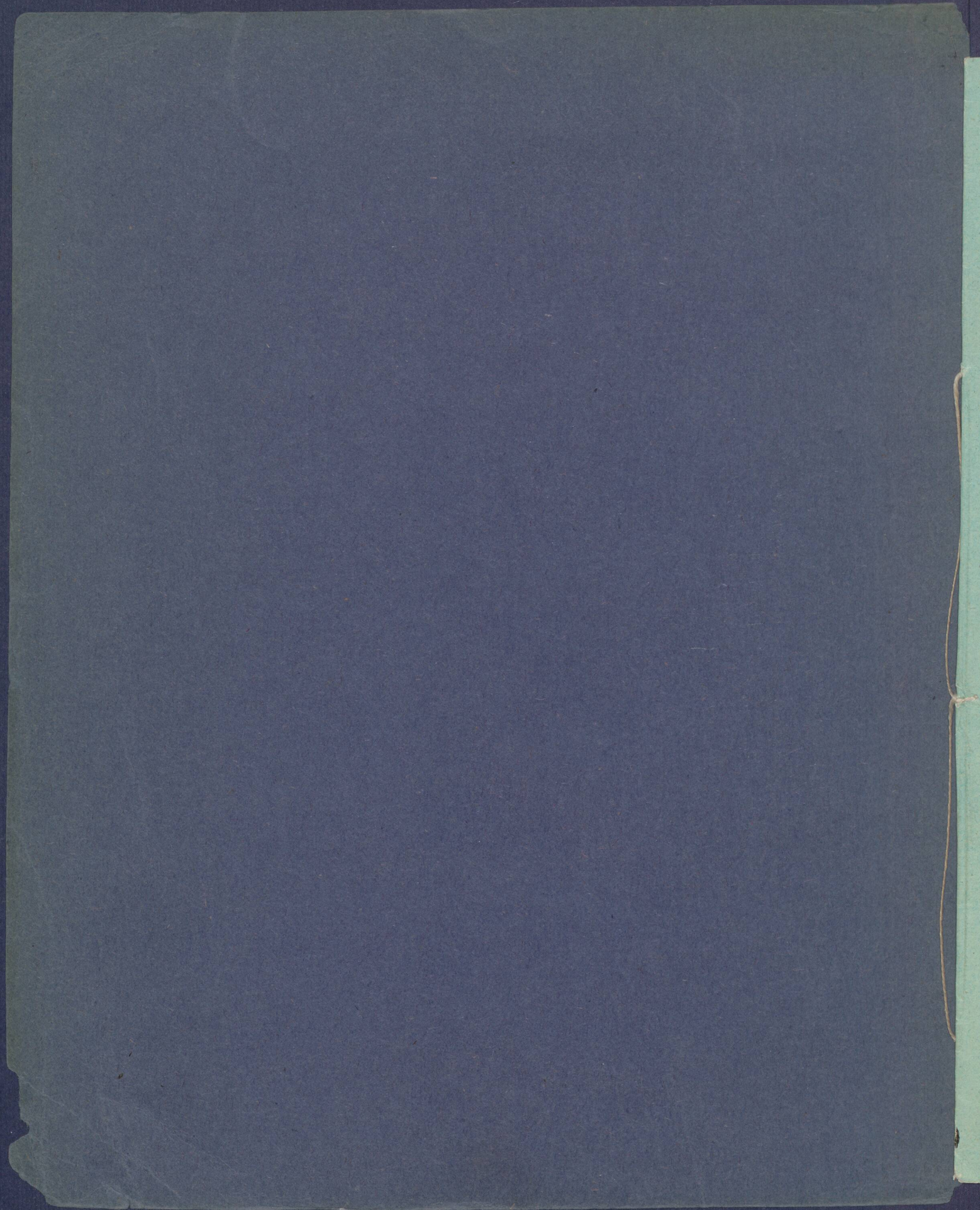
BIBLIOTEKA UNI. W POZNANIU

240292 III

240291 III

Wypożycza się
tylko do czytelní

m. JF

240291 III

1950. Da. 11716

Instruction

für

die Armen-Bezirks-Vorsteher hinsichtlich der Krankenpflege.

INSTRUKCYA

dla

przełożonych obwodów ubogich względem pielęgnowania chorych.

§. 1.

Die Armen-Bezirks-Vorsteher haben für die Erhaltung und Beförderung der Gesundheit der Armen Sorge zu tragen. Zu diesem Ende wird sich jeder Vorsteher so viel als möglich mit den Armen seines Bezirks bekannt machen und über deren Umstände, Lebens- und Familien-Verhältnisse die genaueste Auskunft zu verschaffen suchen.

§. 2.

Die Bezirks-Vorsteher werden den ihrer Obhut anvertrauten Armen ernstlich einschärfen, daß sie beim Beginn der Krankheit und nicht erst wenn diese eine bedenkliche Höhe erreicht hat, sich an sie zu wenden haben. Andererseits ist auch darauf zu sehen, daß um offenbar ganz unerheblicher kleinen Unpäßlichkeiten willen der Armenarzt nicht bemüht werde. Nach den Angaben, mehr noch nach den Charakter-Eigenschaften des Armen, wird selbst

§. 1.

Przełożeni obwodów ubogich starać się mają o utrzymanie i popieranie zdrowia ubogich. Tym końcem zapozna się każdy przełożony ile możności z ubogimi obwodu swego, dochodząc najściślej ich stosunków życia i familijnych jako i położenia.

§. 2.

Przełożeni obwodów napominać będą ubogich poleconych ich opiece, aby się zgłaszali do nich przy rozpoczęciu choroby, nie oczekując stanu wątpliwego. Przytém na to uważać trzeba, aby nie facygować doktora ubogich z przyczyny małej oczywiście nie znaczącej słabości. Z opowiedzeń, mianowicie z przymiotów charakteru ubogiego różni nawet z medycyną zupełnie nie obe-

der im medicinischen Fache ganz fremde Bezirks-Vorsteher in der Regel richtig unterscheiden können, ob es sich von einem wichtigen Krankheitsfalle handelt, oder nicht.

§. 3.

Die Armen-Bezirks-Vorsteher werden den Kranken-Armen, die nicht selten unrichtige Ansichten von ihrer Stellung zu den Ärzten haben, begreiflich machen, daß sie letztere, die für eine geringere Entschädigung ihre Gesundheitspflege überwachen, Folgsamkeit und Achtung schuldig sind.

§. 4.

Um den Armen-Bezirks-Vorstehern die Aufforderung an den Arzt zu erleichtern, werden ihnen gedruckte Krankenzettel übergeben, in denen sie die fehlenden Stellen bloß auszufüllen haben.

§. 5.

Die Aufforderung darf in der Regel an keinen andern Arzt gerichtet werden, als an den für den Bezirk des Kranken-Armen angestellten; Ausnahme findet in dringenden Fällen nur da statt, wo der betreffende Arzt abwesend ist, und Gefahr in der Verzögerung der ärztlichen Hülfe liegt. In solchen Fällen wird der Bezirks-Vorsteher den ihm zunächst wohnenden Armenarzt eines andern Bezirks auffordern, jedoch den abwesenden Arzt baldigt hiervon in Kenntniß setzen, damit derselbe sofort die Behandlung des Kranken wieder übernehmen kann.

Ist in einem dringenden Falle die erste Hülfe von einem Arzte, welcher nicht Armenarzt ist

znany przełożony obwodu dobrze, czy chodzi o ważny przypadek choroby, lub nie.

§. 3.

Przełożeni obwodów ubogich pouczą chorych ubogich, często mylnie zdanie mających o swym stosunku względem doktorów, iż doktorom, czuwającym za małym wynagrodzeniem nad ich zdrowiem, winni są posłuszeństwo i szacunek.

§. 4.

Aby przełożonym obwodów ubogich ułatwić wzywianie doktora, odbiorą drukowane ceduły dla chorych, w których miejsca opuszczone tylko wypełnią.

§. 5.

Wezwanie wedle reguły do żadnego innego doktora nie może być wystósowane, jak tylko do ustanowionego, w obwodzie ubogiego chorego. Wyjątki mają miejsce w razach tylko pilnych, w nieobecności właściwego doktora, gdyby przez opóźnienie lekarskiej pomocy niebezpieczeństwo zagrażało. W takich przypadkach wezwie przełożony obwodu najbliżej mieszkającego doktora ubogich innego obwodu, o czém nieobecnego doktora spieszenie nwiadomi, aby się mógł natychmiast zająć leczeniem chorego.

Jeżeli w pilnym przypadku dał pierwszą pomoc doktor, który nie jest doktorem

geleistet und von demselben Arznei verordnet worden, so kann der Armen-Bezirks-Vorsteher diese eine Verordnung unter Beifügung seiner Namensunterchrift der entsprechenden Apotheke zur Aufertigung zuweisen.

§. 6.

Die ärztliche Hülfe wird in folgender Weise angeordnet:

- a) Wenn die Krankheit den Armen nicht hindert auszugehen, so ist er zu dem betreffenden Arzte hinzuweisen, um in den von dem letzteren festgesetzten Sprechstunden denselben um eine Verordnung zu ersuchen. Dies ist die Regel.
- b) Kann der Kranke nicht ausgehen, so ist der Arzt zu ersuchen, am andern Tage bei seinen gewöhnlichen Besuchen in seinem Revier sich zu dem Kranken-Armen zu begeben.
- c) Ist aber der Fall nach dem Ermessen des Bezirks-Vorstehers dringend, so ist der Armen-Arzt sofort davon in Kenntniß zu setzen, damit er ohne Verzug den Kranken besuche.

Im Falle ad b wird der Bezirks-Vorsteher bei Ausfüllung des Krankenzettels unter die Worte „Für Rechnung der Armenverwaltung zu behandeln und zu besuchen,“ ad c. aber „ohne Verzug zu besuchen“ beisetzen.

§. 7.

Jeder Armen-Bezirks-Vorsteher wird erjucht in den Stunden seiner Abwesenheit eine bestimmte Anzahl Krankenzettel in den Händen eines vertrauten und über das Geschäft wohl unterrichteten Hausgenossen unterzeichnet zurück zu lassen, damit be-

ubogich, i zapisał lekarstwo, wtenczas prze-każe przełożony obwodu ubogich jedną tę receptę, podpisem swym opatrzoną, aptecę właściwej do zrobienia lekarstwa.

§. 6.

Pomoc lekarska rozporządzi się w sposób następujący:

- a) Jeżeli choroba ubogiemu nieprzeszkadza w wychodzeniu, wtenczas przekazanym będzie właściwemu doktorowi, którego prosić ma o pomoc w ustanowionych godzinach do rozmowy. To jest regułą.
- b) Jeżeli chory wyjść nie może, wtenczas uprasza się doktora, aby się udał w dniu następującym, odbywając swe zwyczajne odwiedziny, do chorego ubogiego.
- c) W przypadku, wedle zdania przełożonego obwodu pilnym, trzeba natychmiast uwiadomić o tem doktora ubogich, aby bez zwłoki odwiedzić chorego.

Wrazie ad b. doda przełożony obwodu przy wypełnieniu ceduły dla chorego do słów „na rachunek zarządu ubogich leczyć i odwiedzać“, ad c. zaś „odwiedzić bez zwłoki“

§. 7.

Uprasza się każdego przełożonego obwodu ubogich, aby w godzinach swjej niebytności pozostawił pewną ilość ceduł dla ubogich podpisanych zaufanemu i z czynnością dobrze obeznanemu domownikowi, aby osobliwie w na-

sonders bei plötzlichen Unglücksfällen, bei denen Leben und Gesundheit oft von einer einzigen Stunde abhängt, kein Kranker ohne Hülfe bleibt.

§. 8.

Bei Abwesenheit von mehreren Tagen, oder bei Krankheit hat der Bezirks-Vorsteher die Special-Aufsicht auf die ihm zugetheilten Armen und die Ausfertigung der Krankenzettel seinem Stellvertreter oder einem seiner Kollegen zu übertragen, wobei er jedoch die sichere Anordnung treffen muß, daß die Armen aus seinem Hause zu dem stellvertretenden Kollegen verwiesen werden.

§. 9.

Der Armen-Bezirks-Vorsteher, welcher die Stelle eines abwesenden Kollegen vertritt, wird ersucht, seinen Namen dem des Armen-Bezirks-Vorstehers, dessen Stelle er übernommen, zuzufügen, und zwar der Bezirks-Vorsteher N. N. für den Bezirks-Vorsteher N. N.

§. 10.

Jeder Krankenzettel darf nur den Namen einer Person enthalten, wenngleich mehrere Kranke zu einer Familie gehören; auch ist ein solcher Zettel jedesmal für Eine Krankheit gültig; wenn der nämliche Arme neu erkrankt, so bedarf es eines neuen Zettels.

§. 11.

Das Hintragen der Krankenzettel ist dem Kranken selbst oder dessen Angehörigen zu überlassen; dieselben sind jedoch angewiesen, sich bei dem Ar-

glichen przypadkach mieszczęśliwych, w których życie i zdrowie często od jedynéj godziny zawisło, żaden chory nie pozostał bez pomocy.

§. 8.

W nieobecności przez kilka dni, lub w chorobie przekaże przełożony obwodu specjalny dozór nad poruczonymi mu ubogimi i wygotywanie ceduł dla chorych swemu zastępcy lub téż koledze, przyczém rozporządzić winien, aby odsyłano ubogich z domu jego do zastępującego go kolegi.

§. 9.

Uprasza się przełożonego obwodu ubogich, zastępującego kolegę, aby do nazwiska przełożonego obwodu, którego zastępuje, dodał swoje, i to tak: „Przełożony obwodu N. N. za przełożonego obwodu N. N.“

§. 10.

Każda ceduła dla chorych zawierać ma tylko nazwisko jednéj osoby, choćby kilku chorych należało do jednéj familii; również ceduła taka ważną jest każdy raz na jednę chorobę; gdyby ten sam ubogi na nowo zachorował, wtenczas potrzebuje nowéj ceduły.

§. 11.

Zanoszenie ceduł dla chorych jest rzeczą samych chorych lub ich familii; i winni odwiedzać doktora ubogich w ustanowio-

menärzte, sei es um dessen Verordnung zu empfangen, oder einen Krankenzettel für einen zu behandelnden Kranken abzugeben, in den von dem Arzten festgesetzten Sprechstunden einzufinden. Auch sind dieselben darauf aufmerksam zu machen, daß der ihnen übergebene Krankenzettel nach drei Tagen nicht mehr gültig sei.

§. 12.

Zu denjenigen Personen, welchen ohne weitere Recherche freie Medizin auf Kosten der Kommune verordnet werden darf, gehören:

- 1) Die Almosen-, Pflegegeld- und Kostengeld-Empfänger, letztere in Bezug auf die bei ihnen untergebrachten Pfleglinge.
- 2) Diejenigen, welche aus öffentlichen Fonds fortlaufend unterstützt werden.
- 3) Solche Personen, welche wegen Armut ausdrücklich von Zahlung der Einkommensteuer befreit worden sind.

Ausgeschlossen dagegen sind:

- 1) Handwerksgefallen, sofern diese nicht neu zugereift sind, in welchem letztern Falle die Erstattung der Kosten Seitens der Heimaths-Gemeinde nachgesucht werden muß.
- 2) Lehrlinge, Dienstboten und überhaupt alle Personen, die zum Hausstande eines andern zahlungsfähigen Einwohners gehören.
- 3) Mitglieder der Gewerksgefallen, oder andere Krankenkassen und Vereine, wohin auch die Festungs- und Eisenbahn-Arbeiter gehören.

Der Bezirksvorsteher ist indeß befugt auch in dergleichen Ausnahmefällen Krankenzettel auszustellen

przez niego godzinach do rozmowy, czy to w celu odebrania recepty, lub téż oddania ceduły dla chorego, odwiedzić się mającego. Przytém i na to zwrócić uwagę trzeba, iż wydana ceduła dla chorego po trzech dniach nie jest ważną.

§. 12.

Do osób tych, którym bez dalszego dochodzenia wolno zapisać lekarstwo bezpłatne na rachunek gminy należą:

- 1) pobierający wsparcia, alimenta, ostatnio co do umieszczonych u nich dzieci,
- 2) ci, którzy pobierają stałe wsparcia z funduszów publicznych,
- 3) tacy, którzy dla ubóstwa uwolnieni są od płacenia podatku komunalnego.

Wyjęci od tego są:

- 1) czeladnicy rzemiosł, jeżeli nowo nie przywędrowali, w których to razie zarządza się zwrot kosztów od gmin, do których należą,
- 2) uczniowie, służący, mianowicie wszystkie osoby, do domu mieszkańca płacić mogącego należące,
- 3) członkowie kass cechów, czeladników i innych kas chorych i towarzystw, do których należą także robotnicy fortyfikacyjni i kolój żelaznej.

Przełożony obwodu ma prawo i w takich wyjątkowych razach udzielać ceduły dla cho-

len, falls er von der augenblicklichen Nothwendigkeit einer Fürsorge Seitens der Armenverwaltung sich Ueberzeugung verschafft hat, doch muß er darüber sofort der Armendeputation Anzeige leisten, damit eventualiter die verausgabten Kosten von dem zu deren Tragung Verpflichteten eingezogen werden können.

§. 13.

Glaubt ein Armen-Bezirks-Vorsteher gerechte Klage wider einen Arzt zu haben, so wird er zuerst mit dem letztern den Gegenstand gemeinsam besprechen; erst wenn die Beschwerde sich dadurch nicht erledigt, oder bei klar erweislichen und bedeutenden Versäumnissen, oder sonstigen groben Verstößen der Aerzte, wird der Armen-Bezirks-Vorsteher verpflichtet sein, die Anzeige davon dem Armen-Direktorio zu machen, welches dann die Beschwerde untersuchen wird.

§. 14.

Schließlich ist der Armen-Bezirks-Vorsteher verpflichtet eine genaue Liste der von ihm an den Armenarzt gewiesenen Kranken zu führen, auch sich allwöchentlich zur Konferenz einzufinden, um gemeinschaftlich mit den Armenärzten und dem Deputirten der Armenverwaltung über etwaige streitige Gegenstände, Verbesserungen oder zu treffende neue Einrichtungen zu besprechen.

§. 15.

Die am hiesigen Orte domicilirenden Hebammen sind verpflichtet jede ihnen durch den Armen-Bezirks-Vorsteher oder Armenarzt zugewiesene arme Schwangere zu untersuchen und sich demnach über

rych, jeżeli się przekona o natychmiastowej potrzebie dania pomocy ze strony zarządu ubogich, lecz o tém natychmiast donieść winien deputacyi nad ubogimi, aby event. wydane koszta ściągnięte być mogły od obowiązyanych do zapłacenia.

§. 13.

Zdaje się przełożonemu obwodu ubogich, iż ma słuszną przyczynę żalenia się na doktora, winien się poprzednio z tymże wspólnie rozmówić; wtenczas dopiero, gdy się tym sposobem zażalenie nie załatwi, albo w razie oczywistych i wielkich zaniedbaniach, lub też przy innych wielkich uchybieniach doktorów, obowiązany jest przełożony obwodu, donieść o tém Dyrekcyi nad ubogimi, która dochodzić będzie zażalenia.

§. 14.

Przełożony obwodu ubogich jest obowiązany, prowadzić dokładny wykaz przekazanych przez niego chorych doktorowi ubogich, przychodzić co tydzień na narady, aby wspólnie z doktorami ubogich i z deputowanymi zarządu ubogich naradzić się o przedmiotach spornych o polepszeniach lub też o zaprowadzeniu nowych urzędzeń.

§. 15.

W tutajszém mieście zamieszkałe akuszerki są obowiązane, zrewidować przekazane im przez przełożonych obwodów ubogich, ubogie kobiety ciężarne i zainformować się

die Zeit der Niederkunft zu informiren, gleichzeitig aber auch die Schwangere über ihren Zustand und über ihr Verhalten zu belehren.

Die Aufforderungen an die Hebammen erläßt der Bezirks-Armen-Vorsteher oder Arzt nach dem Formular A.

Die Liquidationen haben die Hebammen monatlich einzureichen, doch müssen diese stets mit den vom Bezirks-Vorsteher oder dem Armenarzte geschehenen Requisitionscheinen begleitet sein und werden von der Armen-Deputation geprüft und auf die Armenkasse zur Zahlung angewiesen, sobald der Bezirks-Vorsteher die Wichtigkeit der Rechnung in Bezug auf die Dienstleistungen der Hebamme bescheinigt.

Posen, den 2. Februar 1850.

Der Magistrat.

o czasie położu, równocześnie zaś pouczyć ciężarną co do jój stanu i co do zachowania się.

Wezwanie do akuszerki wystosuje przełożony obwodu ubogich lub doktor wedle formularza A.

Likwidacye przesyłać będą akuszerki miesięcznie, i do tych dołączą wezwania przełożonych obwodów ubogich lub doktorów ubogich, poczem przejrane będą przez deputacyą ubogich, i zaasygnowane do wypłaty z kassy ubogich, skoro przełożony obwodu poświadczy rzetelność rachunku co do czynności akuszerki.

Poznań, 2 Lutego 1850.

Magistrat.

